

Nr 33.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om rätt till semester och vissa andra förmåner för pensionerade statliga befattningshavare, som återanställas i tjänst.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundqvist m. fl.* (I: 63) och den andra inom andra kammaren av herr *Kyling m. fl.* (II: 89), har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att bestämmelserna för ordinarie befattningshavare angående semester, sjukledighet och sjukledighetsersättning, fri läkarvård och medicin samt begravningshjälp skola gälla jämväl för återanställd pensionär så länge han är anställd.

Till stöd för ifrågavarande förslag anföres i motionen II: 89 följande.

Under de senaste åren har rekryteringen av personal för statlig verksamhet erbjudit allt större svårigheter bl. a. på grund av en alltjämt ökad förskjutning mellan löner i statlig och enskild tjänst.

En allvarlig brist på personal inom vissa områden har därigenom uppstått hos ämbetsverk och myndigheter, vilken medfört en ökning i balansen av oavgjorda ärenden och en försening av verksamhetens resultat. Även inom de affärskrivande verken gör sig bristen på personal kännbar med därav följande svårigheter att erbjuda allmänheten önskvärd service. Någon lättnad har emellertid ernåtts genom att man i viss utsträckning förmått pensionärer att taga återanställning i sådana fall där de ansetts arbetsföra och kapabla för erforderliga uppgifter. De avlöningsförmåner som därvid erbjudas äro relativt blygsamma. Huruvida denna lönepolitik är förenlig med statsnyttan vid nuvarande rekryteringsförhållanden — särskilt i fråga om kvalificerad arbetskraft — skola vi här icke ingå på. Däremot anse vi oss ifrågasätta, om icke de allmänna förmåner som de ordinarie tjänstemännen åtnjuta borde tillerkännas pensionärer som återanställas.

Nu får den återanställda icke åtnjuta annan semester än den med återanställningsbefattningen förknippade, vilket ofta innebär en reduktion med 10 dagar, *icke* åtnjuta fri sjukledighet (10 dagar), *icke* åtnjuta sjukledighetsersättning (s. k. B-avdrag), *icke* åtnjuta fri läkarvård (fria läkarintyg), *icke* åtnjuta fri medicin, och hans dödsbo erhåller *icke* begravningshjälp.

Då man väl icke kan göra gällande, att en tjänsteman i pensionsåldern skulle vara i mindre behov av semester, mindre utsatt för sjuklighet därefter eller ha lättare att själv bestrida läkarvård och medicin än före pensioneringen, äro bestämmelserna i fråga att betrakta som en icke oväsentlig reduktion av löneförhållandena för den återanställdes arbete.

Med hänsyn till statens intresse av att i möjligaste utsträckning kunna tillvarata de pensionerades arbetskraft anse vi det vara nödvändigt och

lämpligt att tillgodose deras berättigade krav, att få behålla de allmänna förmåner, de som ordinarie tjänstemän hade.

Utskottet får erinra, att 1948 års pensionsålderskommitté i sitt den 29 december 1950 avgivna betänkande med förslag rörande avgångsåldern för civila anställningshavare i statens tjänst m. m. till behandling upptog även frågan om avlöning och övriga förmåner till återanställda pensionerade befattningshavare. Enligt vad utskottet inhämtat är förevarande spørsmål f. n. föremål för övervägande inom civildepartementet; ett ställningstagande i frågan kan förväntas inom den närmaste tiden. Att märka är att det gäller förmåner, beträffande vilka det enligt gällande avlöningsbestämmelser ligger i Kungl. Maj:ts hand att besluta. Med hänsyn härtill finner utskottet — som vill understryka motionärernas uppfattning om angelägenheten, särskilt under nuvarande arbetskraftsbrist, av att i de i motionerna berörda hänseendena i skälig omfattning tillgodose ifrågavarande befattningshavargrupp — något beslut i saken från riksdagens sida icke för närvarande vara påkallat.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 63 och II: 89 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 februari 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, fröken Andersson, herrar Leander, Gillström, Eric Ericson, Sundelin, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Lundqvist, Edvin Thun, Söderquist och Nils Theodor Larsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Boman i Kieryd, Wallentheim, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Rubbestad, Staxäng, Petterson i Degerfors, Andersson i Munkaljungby, Gustafsson i Stockholm och Nihlfors.
